

กลไกระดับประเทศ

สำหรับกลไกเชิงสถาบันเพื่อดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าของสตรีของประเทศไทย มีหน่วยงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรี ดังนี้

๑. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นองค์กรภาครัฐและเป็นหน่วยงานกลไกระดับชาติที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย การกำหนดนโยบาย แผนงาน และดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับกิจการสตรีในด้านต่าง ๆ เป็นหน่วยเชื่อมประสานและบูรณาการมุมมองมิติหญิงชายเข้าสู่การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านกิจการด้านเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุรัฐสภา เป็นกลไกระดับชาติในการออกกฎหมาย และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการมุมมองด้านมิติหญิงชาย เพื่อให้เกิดการกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรม

๓. คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรีแห่งชาติ (กยส.) เป็นกลไกเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนระดับชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมและประสานงานสตรี โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการกำหนดนโยบาย มาตรการ กลไก และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพสตรี ความเสมอภาค และความเป็นธรรมของหญิงและชายในสังคมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสถานภาพสตรี (กสส.) มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการประชุมสมัชชาสตรีเพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาสตรี

๕. ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer: CGEO) และศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคหญิงชาย (Gender Focal Point: GFP) ในหน่วยงานระดับกระทรวงและกรมเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔

๖. เครือข่ายต่างๆ ที่ดำเนินการด้านสตรี เช่น มูลนิธิต่างๆ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันต่างๆ สื่อมวลชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับจังหวัด (กพสจ.) ฯลฯ เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าของสตรีมีแนวทาง ดังนี้

๑. ดำเนินงานให้มีการจัดตั้งผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer: CGEO) และศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคหญิงชาย (Gender Focal Point: GFP) ในระดับจังหวัด และสถาบันการศึกษา

๒. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย (GFP) และผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (CGEO)

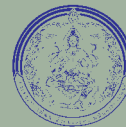
๓. การพัฒนามาตรการ กลไก ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย การพัฒนากฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายในสังคมไทย

๔. การพัฒนาองค์ความรู้ และงานวิจัยด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

๕. การพัฒนาจัดเก็บข้อมูลจำแนกเพศของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย และวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนการนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิงชาย (Gender Budgeting)

๖. การจัดทำ e-learning ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เพื่อเพิ่มช่องทางในการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมากขึ้น

๗. การจัดทำแผนงานโครงการโดยคำนึงถึงมิติหญิงชายกับงบประมาณ (Gender Budgeting)

สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒๕๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๖๓-๖๗, โทรสาร : ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๕๓

กลไกเชิงสถาบัน เพื่อความก้าวหน้าของสตรี

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

Website : [http:// www.women-family.go.th](http://www.women-family.go.th)

Website : [http:// www.gender.go.th](http://www.gender.go.th)

กลไกเชิงสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี

การส่งเสริมบทบาทและสถานภาพของสตรี เพื่อให้สตรีได้รับบทบาทในทุกภาคส่วนของสังคม และมีโอกาสเข้าถึงบริการและทรัพยากรได้อย่างเสมอภาค จำเป็นต้องมีกลไกต่าง ๆ เพื่อช่วยขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาศักยภาพและบทบาทของสตรีให้ก้าวหน้าไปได้อย่างมั่นคงและเสมอภาค กลไกที่สำคัญและมีบทบาทต่อการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย จึงต้องเป็นกลไกเชิงสถาบันเพื่อทำหน้าที่และบทบาทในการจัดทำกระบวนการพัฒนา การสร้างนโยบาย การติดตาม การประเมินผล และการสนับสนุนมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรี ตลอดจนเป็นหน่วยเชื่อมประสานและบูรณาการมุมมองมิติหญิงชายเข้าสู่การปฏิบัติงานต่าง ๆ

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเคารพในสิทธิมนุษยชนโดยปราศจากการแบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ และศาสนา จึงก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสตรี ๓ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี และปฏิญญาและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)

สถานการณ์ในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ได้มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาสตรีและการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมาเป็นเวลากว่า ๓ ทศวรรษ นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕- ๒๕๑๙) เป็นต้นมา ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมลงนามในพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าของสตรี ทั้ง ๓ ฉบับ เพื่อแสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนและยืนยันถึงพันธกรณีที่ จะดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและเป็นพื้นฐานในการลดความไม่เสมอภาคระหว่างหญิงชาย ตลอดระยะเวลา ๓ ทศวรรษ รัฐบาลแต่ละสมัยได้ดำเนินการพัฒนาสตรีและส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรการ และกลไก ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรี จะเห็นได้

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายให้มีสิทธิเท่าเทียมกัน และแผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) มีเป้าประสงค์ให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เสมอภาคระหว่างหญิงชาย บนพื้นฐานของคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งเอื้อต่อการส่งเสริมบทบาทหญิงชายในการร่วมพัฒนาประเทศ

กลไกเชิงสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี

กลไกระดับโลก

องค์การสหประชาชาติ ได้เห็นความสำคัญของสตรี มีผลให้เกิดการจัดตั้งองค์กรด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ในระบบสหประชาชาติ ซึ่งเป็นกลไกเชิงสถาบันในระดับสากลที่สร้างความเท่าเทียมกันของหญิงและชายในทางกฎหมาย รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของสตรีให้เกิดขึ้นในประเทศภาคี ได้แก่

๑. คณะกรรมการว่าด้วยสถานภาพสตรี (The Commission on the Status of Women: CSW) มีหน้าที่กำหนดแนวทางการยกระดับสถานภาพสตรี ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและด้านการศึกษา

๒. คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Committee on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW) เพื่อเป็นองค์กรในการติดตามการดำเนินการด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกด้านอย่างเคร่งครัด และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามอนุสัญญา โดยมีประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติรวม ๑๘๕ ประเทศ สำหรับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๔

๓. กองทุนพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Fund for Women: UNIFEM) เป็นกองทุนภายใต้โครงสร้างของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ทำหน้าที่สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในการประสานสตรีในกระบวนการพัฒนา ด้วยวิธีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมรายได้ขนาดย่อม

๔. สถาบันวิจัยและฝึกอบรมระหว่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (United Nations International Research and Training Institute for the Advancement of Women: INSTRAW) เป็นแหล่งให้เงินทุนอุดหนุนและมีหน้าที่ทำวิจัยเพื่อยกระดับวิธีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาสตรี

กลไกระดับภูมิภาค

นอกจากนี้ ได้มีกลไกเชิงสถาบันในระดับภูมิภาค ที่จัดตั้งขึ้นในระดับภูมิภาคอาเซียน ดังนี้

๑. คณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี (The ASEAN Committee on Women: ACW) เป็นกลไกการประชุมด้านสตรีของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเวทีสำคัญในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ระหว่างประเทศสมาชิก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในกลุ่มผู้ทำงานด้านสตรี ตลอดจนการเสนอโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ ๆ ของภูมิภาค เช่น การแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก การแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี การพัฒนาฝีมือแรงงานของสตรี และการส่งเสริมสตรีให้มีส่วนร่วม และมีบทบาททางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น

๒. เครือข่ายประสานงานด้านการบูรณาการบทบาทหญิงชายภายใต้กรอบเอเปค (Gender Focal Point Network: GFPN) เป็นการประชุมของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลไกระดับชาติด้านสตรีเพื่อผลักดันประเด็นบทบาทหญิงชายเข้าไปบูรณาการในงานของเอเปคทุกๆ ด้าน

๓. เครือข่ายผู้นำสตรีในเอเปค (Women Leaders' Network: WLN) เป็นการรวมกลุ่มของผู้นำสตรีจากทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นตัวแทนของภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และภาครัฐจากกลุ่มสมาชิกเอเปค ๒๑ เขตเศรษฐกิจ